

Aan	:	Algemeen Bestuur
Vergadering	:	10 september 2020
Agendapunt	:	7.3, ter besluitvorming
Van	:	Dagelijks Bestuur
Onderwerp	:	Bestuursrapportage 2020

Voorstel

1. De bestuursrapportage 2020 vast te stellen.
2. In te stemmen met de hierin opgenomen begrotingswijzigingen voor 2020.
3. In te stemmen met de hierin opgenomen (bijstelling van) investeringskredieten voor 2020.
4. Het exploitatietekort in het programma Basispakket te dekken door inzet van de Reserve Bedrijfsafval (tot het minimale risiconiveau) en voor het restant middels een bijdrage van de gemeenten.

Inleiding

Voor u ligt de bestuursrapportage 2020. Deze gaat in op de ontwikkelingen binnen GR Avri en is daarnaast overwegend financieel van aard. De rapportage heeft als doel om de gemeenten te informeren over de voortgang van de uitvoering van het vastgestelde beleid en de hiermee gepaard gaande uitputting van budgetten. De rapportage geeft een prognose weer voor de financiële resultaten over 2020 ten opzichte van de vastgestelde begroting (zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur van GR Avri december 2019). Afwijkingen op de begroting worden verklaard.

2020 is een bijzonder jaar in meerdere opzichten. Allereerst door de impact van het coronavirus op onze maatschappij en op de dienstverlening door Avri. We zijn trots op de manier waarop we – als vitale beroepsgroep - onze dienstverlening de afgelopen maanden hebben voortgezet. Het aanbod afval en grondstoffen is fors toegenomen en dat was te merken binnen onze bedrijfsvoering. We hebben maatregelen getroffen ter bescherming van ons uitvoerend personeel. Handhavers zijn veelvuldig ingezet op de noodverordening van diverse gemeenten. Iedereen heeft laten zien ook in deze crisistijden een stapje extra te willen zetten voor onze inwoners. Hierdoor hebben we onze maatschappelijke toegevoegde waarde kunnen laten zien en is de impact op de dienstverlening zo klein mogelijk gebleven.

Naast de invloed van het coronavirus kijken we ook binnen de Avri-organisatie terug op een woelige periode. Zo stonden de eerste maanden van 2020 in het teken van de eerste resultaten van het nieuwe afvalbeleid. Beleidsmatig kijken we terug op een succesvol jaar 2019. Onze inwoners reduceerden de hoeveelheid restafval met 38% waardoor een grote stap is gezet in het bereiken van de landelijke en regionale doelstellingen en in 2020 zet deze lijn zich voort. Tegelijkertijd verkeert Avri in financieel zwaar weer, mede veroorzaakt door instortende grondstofmarkten in de afgelopen jaren en – dichterbij huis – door vervuiling van aangeboden grondstoffen en afvaltoerisme en uitputting van reserves. De hieruit volgende voorgestelde verhoging van de tarieven afvalstoffenheffing zorgt voor maatschappelijke druk.

De uitvoering van de IBOR taken ligt, ondanks de coronacrisis, op schema. Tot op heden wordt de afgesproken (beeld)kwaliteit behaald. Wel worden we geconfronteerd met hogere kosten die volgen uit gewijzigde wetgeving rondom de inzet van medewerkers met een achterstand tot de arbeidsmarkt. De afgelopen periode heeft Avri geïnvesteerd in het in eigen beheer nemen van de onkruidbestrijding op verharding op een zo efficiënt en milieuvriendelijk mogelijke wijze.

Daarnaast kijken we terug op een leerzame periode. In de eerste maanden van 2020 is een extern onderzoek van TwynstraGudde naar de invoering van het nieuwe afvalbeleid afgerond. Het rapport biedt voldoende aanknopingspunten voor bestuur en organisatie om van te leren voor toekomstige beleidswijzigingen, zoals het verbeteren van het politiek-maatschappelijk draagvlak en rolduidelijkheid in het projectmatig werken. Enkele zaken zijn ook al in gang gezet om de verbinding met inwoners en gemeenten te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop raadsleden intensief zijn betrokken en geïnformeerd over de kadernota en begroting 2021. In de begroting is actief zienswijze gevraagd over onder andere voorgestelde investeringen en de opbouw en inrichting van de financiële weerstand. We zetten in op communicatie en zijn bezig met de positionering van de organisatie om deze meer robuust en wendbaar te maken voor de toekomst.

In financieel opzicht is 2020 een spannend jaar; voor het eerst in haar bestaan verwacht Avri een bijdrage van de gemeenten nodig te hebben om de begroting sluitend te kunnen krijgen. Zoals aangekondigd in de jaarstukken 2019 verwachten we over 2020 een financieel tekort dat niet meer opgevangen kan worden binnen onze gemeenschappelijke regeling. De financiële weerstand is hiervoor niet meer beschikbaar waardoor actuele en toekomstige risico's niet meer gedekt zijn. En deze kunnen zich onverwachts voordoen, zoals het coronavirus nu aantoont. Het geeft aan dat een koerswijziging nodig is om grip te krijgen op de huidige marktomstandigheden en om het scheidingsgedrag van onze inwoners positief te beïnvloeden. Die prijsstabiliteit hopen we middels de voorgestelde investeringen in de begroting 2021 én in samenwerking met onze gemeenten te gaan realiseren.

Beoogd effect

De budgetten van 2020 bijstellen en inzicht geven in de verwachte financiële resultaten van 2020.

Argumenten

1.1 2.1 / 3.1 *Het Algemeen Bestuur is hiertoe bevoegd.*

4.1 *De Reserve Bedrijfsafval wordt in de begroting jaarlijks ingezet ten gunste van het basispakket*

4.2 *De Reserve Bedrijfsafval kent een surplus ten opzichte van de gekwantificeerde risico's*

Het surplus in de reserve kan worden ingezet tot het minimale niveau ter dekking van de risico's (€ 61.000) om bedrijfsafval een bijdrage te kunnen laten blijven leveren aan het basispakket.

4.3 *Hierdoor zijn er geen financiële gevolgen voor de gemeenten die plustaken afnemen*

Kanttekeningen

4.1 *Er is geen acquisitie- of ontwikkelruimte voor de bedrijfsafvaltaken meer beschikbaar*
Eventuele ontwikkelkosten komen direct ten laste van het resultaat.

Communicatie

De bestuursrapportage 2020 wordt behandeld op de platformbijeenkomst voor raadsleden en in het ambtelijk overleg met de beleidsadviseurs en financieel adviseurs van de regiogemeenten. De bestuursrapportage 2020 wordt na vaststelling digitaal beschikbaar gesteld via de website van Avri.

Financiën

Programma Basispakket

Er wordt over begrotingsjaar 2020 een exploitatietekort verwacht van € 1,8 mln. Dit saldo kan voor € 1,4 mln. worden gedekt uit de voorziening Basispakket. Voorgesteld wordt het restant van het tekort te dekken uit de reserve bedrijfsafval (0,3 mln., besispunt 4). Daarnaast wordt voor een bedrag van € 0,1 mln. een beroep gedaan op de weerstandscapaciteit van de gemeenten. In onderstaande tabel zijn de mutaties ten opzichte van de begroting 2020 uiteengezet.

RESULTAAT PROGRAMMA BASISPAKKET	Begroting 2020	Berap 2020	Vershil	%
Opbrengsten afvalstoffenheffing	23.131	22.400	-731	-3,2%
Opbrengsten grondstoffen	4.901	3.894	-1.007	20,5%
Uitvoeringskosten basispakket	-28.032	-28.098	-66	0,2%
Resultaat programma basispakket	0	-1.804	-1.804	

De mutaties voor 2020 komen overeen met de ontwikkelingen uit de jaarstukken 2019. De belangrijkste betreffen de negatieve gevolgen van de invoering van het beleid op het scheidingsgedrag van inwoners (o.a. vervuiling grondstoffen, afvaltoerisme) en met name dalende prijzen op de grondstoffenmarkt (o.a. papier, kunststof verpakkingen en textiel). De begroting van Avri is de laatste jaren steeds meer onderhevig aan deze niet beïnvloedbare marktontwikkelingen. We zien hierdoor financiële nadelen op de baten afvalstoffenheffing en baten uit ingezamelde grondstoffen. In de jaarstukken 2019 gingen we nog uit van een structureel nadelig effect voor begrotingsjaar 2020 van € 1,4 mln., waarbij geen rekening is gehouden met actuele risico's.

In onderstaande tabel zijn de voor- en nadelen voor begrotingsjaar 2020 uiteengezet. Bovenop de structurele effecten uit 2019 zijn er financiële nadelen ten aanzien van de afronding van het project omgekeerd inzamelen, hogere aanbestedingskosten door verscherpte rechtmatigheidsvereisten en de financiële gevolgen van het Corona virus. Daar tegenover staan enkele voordelen waaronder de huuropbrengsten voor Avri door exploitatie van het Windmolenpark.

Structurele effecten uit 2019; scheidingsgedrag en marktontwikkelingen		1.400
Nadelen berap 2020		
Afronding project omgekeerd inzamelen		230
- communicatie en omwisseling mini-containers	140	
- Begeleiding plaatsingsprocedure ondergrondse containers	90	
Aanscherping aanbestedings- en inkoop beleid (rechtmatigheid)		120
Overige mutaties (per saldo)		-180
Corona Effecten		250
Nadeel berap 2020		1.820

Dekking van het exploitatietekort door gemeentelijke bijdrage

Het tekort over 2020 wordt grotendeels gedekt door de voorziening basispakket (ca € 1,4 mln.) en kan na besluitvorming door het Algemeen Bestuur (beslispunt 4 van dit voorstel) voor € 0,3 mln. gedekt worden door het inzetten van de reserves bij het programma bedrijfsafval. Gevolg van deze onttrekkingen is dat de voorziening van het basispakket en de reserve van bedrijfsafval uitgeput zijn. Voor het restant van ruim €0,1 mln. zal een beroep gedaan moeten worden op het weerstandsvermogen bij de deelnemende gemeenten. In onderstaande tabel is de verdeling per gemeente uiteengezet, gebaseerd op de vastgestelde Bijdrageverordening Avri.

Gemeentelijke bijdrage op basis van bestuursrapportage 2020 (peildatum 1 mei)			
Bedragen x 1.000			
Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-19		af te dekken
Buren	26.568	11%	14
Culemborg	28.555	12%	15
Maasdriel	24.693	10%	13
Neder-Betuwe	24.034	10%	13
Tiel	41.978	17%	22
West Betuwe	50.697	21%	27
West Maas en Waal	19.076	8%	10
Zaltbommel	28.451	12%	15
Eindtotaal	244.052	100%	130

Gemeenten wordt gevraagd voor begrotingsjaar 2020 een financiële bijdrage voor Avri te reserveren, voor minimaal het bedrag uit voorliggende bestuursrapportage. We benadrukken hierbij dat er voor begrotingsjaar 2020 namelijk nog meerdere risico's actueel zijn (totaal risicoprofiel € 5,5 mln.), waarbij de financiële gevolgen van o.a. het Coronavirus, de afrekening van het kunststof over 2017 en een brand bij onze PD-verwerker uiterst onzeker zijn. De gemeentelijke bijdragen kunnen bij de jaarstukken 2020 dan ook hoger uitvallen.

Resultaat programma Pluspakket

In deze bestuursrapportage 2020 worden de baten en lasten van het pluspakket geactualiseerd op basis van de met iedere gemeente afzonderlijk voor 2020 overeengekomen opdrachten en hieruit volgende werkbegrotingen. De baten en lasten van het programma pluspakket nemen met € 1 mln. (8%) toe ten opzichte van de GR-begroting 2020 (opgesteld april 2019). De stijging van baten en lasten is een gevolg van zowel uitbreiding van DVO-taken, areaaluitbreiding als kostenstijgingen door marktwerking. Voor de Ibor-activiteiten worden de lasten verrekend met de gemeenten waardoor er voor deze activiteiten geen financieel resultaat voor Avri is.

Resultaat programma Bedrijfsafval

Het financiële resultaat wordt met € 13.000 naar beneden bijgesteld naar € 41.000. Het rendement op de omzet is 2,5%. De resultaten van bedrijfsafval worden afgestort naar de reserve Bedrijfsafval.

Resultaat programma Algemene baten en lasten

We verwachten een nadeel op de overheadlasten van € 366.000 (6,0%) ten opzichte van de begroting 2020. De kostenstijging is grotendeels niet beïnvloedbaar en was voor zover bekend reeds verwerkt in de begroting 2021. De stijging van overheadkosten is gevolg van onder andere forse premiestijgingen in de verzekeringsbranche, een brandschade in de overslaghal, ziekteverzuim, krapte op de arbeidsmarkt en gemaakte kosten binnen de bedrijfsvoering om te voldoen aan de coronamaatregelen.

Op basis van de Nota Reserves en Voorzieningen wordt het tekort over 2020 verrekend met de Algemene Bedrijfsreserve Avri. Dankzij dit verwachte tekort over 2020 en de begrote onttrekkingen uit deze reserve voor 2021 verwachten we een tekort in de reserve voor begrotingsjaar 2021. De in rekening te brengen overhead naar de diverse programma's zal structureel moeten worden verhoogd om een tekort in de reserve te voorkomen en deze aan te vullen om bedrijfsvoeringsrisico's binnen de GR te kunnen opvangen. De financiële gevolgen hiervan worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2021.

Weerstandsvermogen Avri

In deze bestuursrapportage is het risicoprofiel van Avri geactualiseerd. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de weerstandsratio's weergegeven ten opzichte van de jaarstukken 2019 (peildatum 31 december 2019).

WEERSTANDSVERMOGEN	Jaarrekening	Bestuursrapportage	
	2019	2020	Vershil
Basispakket	0,3	0,0	-0,3
Pluspakket	0,9	1,1	0,2
Bedrijfsafval	7,7	3,9	-3,8
Bedrijfsvoering	0,9	0,1	-0,8
Totaal Avri	0,4	0,1	-0,3
Betekenis	Ruim Onvoldoende	Ruim Onvoldoende	

De meeste financiële risico's worden in het Basispakket gelopen. Voor dit programma is geen weerstand meer beschikbaar voor de risico's die er zijn door dekking van financiële tekorten. Ook rondom de bedrijfsafvaltaken en de bedrijfsvoering dalen de weerstandsratio's hierdoor aanzienlijk. Het totale weerstandsvermogen van Avri daalt van ratio 0,4 naar ratio 0,1 ('Ruim onvoldoende'). De deelnemende gemeenten dienen weerstandscapaciteit voor GR Avri in overweging te nemen zolang het weerstandsvermogen van Avri onvoldoende is (onder de vastgestelde norm van ratio 1,0).

Investeringen

In de bestuursrapportage 2020 wordt voor in totaal € 1,1 mln. aan (nieuw) investeringskrediet aangevraagd. Dit betreffen hoofdzakelijk investeringen voor de vervanging van inzamelmiddelen (ondergrondse brengvoorzieningen en minicontainers) en aanschaf van werkmaterieel voor Ibor-taken. Voor beide onderdelen is dekking in de begroting gevonden door enerzijds onderbesteding van andere, af te sluiten kredieten en anderzijds daling van kosten door uitbesteed werk. Deze financiële gevolgen van de kredietaanvragen worden verwerkt binnen de begroting van Avri.

Uitvoering

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bestuursrapportage 2020 Avri